S?rt Rahats?zl??? Skalas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?rt Rahats?zl??? Skalas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30407

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?rt Rahats?zl??? Skalas? (Backill) olarak da bilinen bu ölçme arac?, bireylerin s?rt a?r?s?, bununla ili?kili yetersizlik durumu ve genel hastal?k alg?lar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Ölçek, 2017 y?l?nda Çarho?lu ve Ç?taker taraf?ndan gerçekle?tirilen bir pilot çal??ma ile Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Çal??ma, özellikle s?rt rahats?zl??? ya?ayan bireylerin psikososyal ve fonksiyonel durumlar?n? güvenilir bir ?ekilde ölçmeyi hedeflemektedir.

Orijinali "The Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale" olan bu arac?n adaptasyonu, 24 maddelik bir form üzerine odaklanm??t?r. Derecelendirme, 1 (Hiç kat?lm?yorum) ile 6 (Tamamen kat?l?yorum) aras?nda de?i?en 6'l? Likert tipi bir ölçek kullan?larak yap?lmaktad?r. Bu uyarlama çal??mas?, uluslararas? bir kongrede sunulmu? olup, alanda s?rt rahats?zl?klar? de?erlendirmesi için kültüre özgü bir araç sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

S?rt Rahats?zl??? Skalas?, Backill, S?rt A?r?s?, Yetiyitimi, Uyarlama Çal??mas?, Likert Ölçe?i, 24 Madde, A?r? Alg?s?, Sa?l?k Bilimleri.

Yazarlar

Mübeccel Nur Çarho?lu, Sümeyye Ç?taker.

Amaç

S?rt Rahats?zl??? Skalas?'n?n temel amac?, kronik veya akut s?rt rahats?zl?klar? ya?ayan bireylerin ya?ad??? a?r? ?iddetini, fiziksel k?s?tl?l?klar? ve hastal??a yönelik genel alg?lar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, klinisyenler ve ara?t?rmac?lar için hastalar?n tedaviye yan?tlar?n? izlemede ve rehabilitasyon programlar?n?n etkinli?ini objektif olarak ölçmede standart bir araç sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?n?n spesifik amac? ise, orijinal olarak geli?tirilmi? olan "Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale" (Backill) ölçe?inin Türk popülasyonunda kültürel ve dilsel e?de?erli?ini, geçerli?ini ve güvenirli?ini saptamakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki sa?l?k bilimleri ve psikoloji ara?t?rmalar?nda s?rt rahats?zl??? de?i?kenini ölçmek için güvenilir bir enstrüman kullanma imkan? sunulmu?tur.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

S?rt Rahats?zl??? Skalas?, s?rt a?r?s? ile ili?kili üç ana psikolojik ve fonksiyonel yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r: **A?r? ?iddeti**, **Fiziksel Yetiyitimi (Disabilite)** ve **Hastal?k Alg?s?**. Orijinal ölçek 9 maddeden olu?mas?na ra?men, Türkçe uyarlama çal??mas?nda 24 madde kullan?lmas?, uyarlamac?lar?n ölçe?in kapsam?n? geni?leterek ilgili alt boyutlar? daha detayl? inceleme çabas?na i?aret etmektedir.

Ölçekteki maddeler, bireylerin günlük ya?am aktivitelerinde ya?ad?klar? k?s?tlamalar?, a?r? nedeniyle hissettikleri s?k?nt?lar? ve hastal???n genel ya?am kaliteleri üzerindeki etkisini sorgulamaktad?r. Kullan?lan 6'l? Likert derecelendirme sistemi, kat?l?mc?lar?n ifadelerle ne ölçüde hemfikir oldu?unu detayl? bir yelpazede belirtmesine olanak tan?r, bu da ölçülen yap?n?n nüanslar?n? yakalamada önemlidir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair detayl? bir analiz sunulmam??t?r. Ancak, pilot çal??ma olarak belirtilen uyarlama sürecinde, ölçe?in kültürel e?de?erlik ve dilsel geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Ölçe?in geçerli?inin tam olarak kan?tlanmas? için, kongre bildirisinde sunulan detayl? sonuçlar?n incelenmesi gerekmektedir.

Sa?l?k psikolojisi ve fizyoterapi alanlar?nda kullan?lacak bu ölçe?in, yap? geçerli?i (faktör analizi sonuçlar?) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i (örne?in, bilinen di?er a?r? ve disabilite ölçekleriyle korelasyonu) gibi farkl? geçerlik türlerinin raporlanmas?, ölçe?in bilimsel sa?laml???n? peki?tirecektir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, **Test-Tekrar Test** yöntemi kullan?larak sa?lanm??t?r. Bu yöntem, ölçe?in ayn? bireylere farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Test-tekrar test kararl?l???, s?rt rahats?zl??? gibi nispeten stabil oldu?u varsay?lan alg? ve yetiyitimi yap?lar? için uygun bir güvenirlik kan?t?d?r. Güvenirlik sonuçlar?n?n daha kapsaml? olmas? için, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) de?erlerinin de sunulmas?, ölçek maddelerinin kendi aralar?ndaki korelasyon düzeyini gösterecektir.

Faktör Analizi

Kaynak verilerde faktör analizine dair do?rudan bir bilgi verilmemi?tir. Ancak, 24 maddelik Türkçe uyarlaman?n, orijinal 9 maddelik ölçe?in teorik yap?s?n? (A?r?, Disabilite, Hastal?k Alg?s?) koruyup korumad???n? belirlemek amac?yla Faktör Analizi yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu analiz, 24 maddenin hangi alt boyutlara yüklendi?ini netle?tirecek ve ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyecektir. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu olarak m? yoksa tek bir genel s?rt rahats?zl??? puan? olarak m? kullan?lmas? gerekti?i konusunda rehberlik edecektir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (The Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale'?n Türkçe versiyonu).

Format: Öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: S?rt rahats?zl??? veya a?r?s? deneyimleyen bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Pilot çal??ma, Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararas? Sa?l?k Bilimleri Kongresi kapsam?nda sunulmu?tur, bu da çal??man?n genellikle klinik veya sa?l?k hizmeti alan bireyler üzerinde yap?ld???n? dü?ündürmektedir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 24 maddeden olu?ur ve 6'l? Likert tipi derecelendirme (1=Hiç kat?lm?yorum - 6=Tamamen kat?l?yorum) kullan?larak yan?tlan?r. Yüksek toplam puanlar, daha ?iddetli s?rt rahats?zl???, a?r? ve yetiyitimi alg?s?n? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Bel A?r?s?, Fiziksel Disabilite, Hastal?k Alg?s?, Test-Tekrar Test, Sa?l?k Bilimleri, 6'l? Likert, Mübeccel Nur Çarho?lu, Adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: mubeccelnurcarhoglu@hitit.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mübeccel Nur Çarho?lu).

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? **2017** y?l?nda bir kongre bildirisi olarak yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri, lisans ücretleri ve ticari amaçl? kullan?m? hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mübeccel Nur Çarho?lu ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: backill-skalasi-toad.pdf.

Kaynaklar

Çarho?lu, M.N.,& Ç?taker, S. (2017). The Back Illness Pain and Disability Nine-Item Scale (Backill) Türkçe versiyon, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? (pilot çal??ma). *Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararas? Sa?l?k Bilimleri Kongresi,* (ss. 1021). Ayd?n: Adnan Menderes Üniversitesi.

S?rt Rahats?zl??? Skalas? Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ancak ölçek, 24 maddeden olu?maktad?r. Maddelerin tam içeri?i için yazar referans?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM